

PHONG CÁCH NGÔN NGỮ BÁO CHÍ

KẾT QUẢ CẦN ĐẠT

- Hiểu được khái niệm ngôn ngữ báo chí, các thể loại chủ yếu của văn bản báo chí và đặc điểm của phong cách ngôn ngữ báo chí.
- Biết viết một bài đưa tin trên báo tường, biết phân tích một bài phóng sự hoặc tiểu phẩm báo chí.

I - NGÔN NGỮ BÁO CHÍ

1. Tìm hiểu một số thể loại văn bản báo chí

a) *Bản tin*

ThoibaoVIET.com

TIN MỚI NHẤT

Trang nhất

Khoa học - Công nghệ

Văn hóa

Thể thao

Giáo dục

Y tế

Phát triển bền vững

Đời sống

Bản phương

Kinh tế

Việc làm

Phóng sự

Giải trí

Tâm tình

Ý tưởng - Sáng tạo

RSS

GÓC BẢN ĐỌC

Hỗ trợ

Webmail

Con hồng cháu lạc

Thời tiết

Ngày nay năm xưa

Với bạn đọc

Quảng cáo

TÌM KIẾM

GO

GIÁO DỤC

Thứ ba 27.03.2007, 10:58

Tôn vinh 122 thủ khoa năm 2006

Theo tin từ Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, 122 thủ khoa sẽ được tuyên dương tại Hà Nội từ ngày 29 đến 31/3.

Trong số đó, có 98 thủ khoa của kì thi tuyển sinh đại học và đoạt huy chương vàng ở các kì thi Ô-lim-pich quốc tế, 24 thủ khoa tốt nghiệp đại học năm 2006.

Chương trình tôn vinh thủ khoa năm nay mở rộng về đối tượng, không chỉ tôn vinh những thủ khoa trong kì thi tuyển sinh mà còn tuyên dương cả những thủ khoa tốt nghiệp đại học.

Các thủ khoa sẽ được nhận phần thưởng và học bổng trị giá một triệu đồng do Trung ương Đoàn tặng.

50 thủ khoa tiêu biểu đại diện cho 122 thủ khoa đến từ mọi miền Tổ quốc sẽ tham gia các hoạt động như dâng hương tại Văn Miếu, báo công và viếng lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, tham gia buổi gặp gỡ với một số vị lãnh đạo của Chính phủ và giao lưu với thanh niên, sinh viên Thủ đô.

Sắp tới, Trung ương Đoàn sẽ thành lập Câu lạc bộ Thủ khoa Việt Nam nhằm liên kết, tập hợp những sinh viên giỏi để cùng trao đổi và chia sẻ kinh nghiệm học tập.

HT

Một bản tin cần có thời gian, địa điểm, sự kiện chính xác nhằm cung cấp những tin tức mới cho người đọc.

b) *Phóng sự*

NOI ĐẦU TIÊN XOÁ XONG NHÀ TẠM CHO ĐỒNG BÀO DÂN TỘC

[...] Vượt gần cả trăm kilômét đường rừng, qua cua chữ A, ngầm Ta Lê, lên đến cửa khẩu Cà Roòng – Noọng Ma và phía trên là đỉnh Phu La Nhích để tận mắt thấy gần 500 ngôi nhà vững chãi, khang trang, mái tôn đỏ thẫm, hoà quyện với bát ngát rừng xanh ngắt. Ông Nguyễn Cẩm Sơn đã chí lí khi nói rằng, kết quả trong mơ ấy một lần nữa chứng minh sức mạnh của cộng đồng có thể làm được những điều tưởng như không thể trong thời gian không dài. Từ bản 39 của người A Rem đến bản 51, 61, Cà Roòng của người Ma Coong, hay bản Cu Tồn, Cờ Đỏ, A Ki của người Khùa, người Mường, dưới những mái nhà mới tinh còn thơm mùi gỗ là tiếng hát, tiếng cười nối dài dội vào vách núi.

(Theo báo *Tiền phong*, ngày 22 – 1 – 2007)

Phóng sự báo chí về thực chất cũng là bản tin, nhưng được mở rộng phần tường thuật chi tiết sự kiện và miêu tả bằng hình ảnh, để cung cấp cho người đọc một cái nhìn đầy đủ, sinh động và hấp dẫn.

c) *Tiểu phẩm*

NHÀ... CHẦN TINH

- Ở thành phố ta vừa có thêm một sự lạ.
- Lạ gì ? Không lẽ lại nắn đường ?
- Nắn đường là chuyện xưa rồi Diễm. Đây là xây nhà.
- Ối ! Xây nhà thì cũ mèm. Nhưng sao ?
- Cấp phép ba tầng ruồi, nay... mọc thêm năm tầng ruồi sau 16 lần sai phạm bị xử lý.
- Ohoh ! Thế là cứ chém lại mọc thêm. Bác ơi ! Chắc là nhà... chằn tinh. Này, sao họ không thừa thắng xốc tới nhỉ ?
- Xốc tới làm gì ?
- Sai phạm thêm vài lần để nâng... thêm vài tầng. Nhưng họ có phép thuật gì nhỉ ?
- Có chứ ! Một phép thuật vạn năng.
- Phép thuật nào ?
- *Làm cho khóc hại chặng qua vì tiền.*

(Theo báo *Sài Gòn giải phóng*, ngày 13 – 4 – 2007)

Tiểu phẩm trên đây cho thấy báo chí còn có những thể loại gọn nhẹ, với giọng văn thân mật, dân dã, thường có sắc thái mỉa mai, châm biếm nhưng hàm chứa một chính kiến về thời cuộc.

2. Nhận xét chung về văn bản báo chí và ngôn ngữ báo chí

a) Báo chí có nhiều thể loại. Ngoài các thể loại tiêu biểu kể trên còn có những thể loại khác như : *thư bạn đọc, phỏng vấn, quảng cáo, trao đổi ý kiến, bình luận thời sự,...*

Báo chí tồn tại ở hai dạng chính : dạng viết (báo viết) và dạng nói (đọc, thuyết minh, phỏng vấn miệng trong các buổi phát thanh và truyền hình). Ngoài ra, còn có loại báo hình, kèm theo lời dẫn giải, thuyết minh (báo ảnh, truyền hình, báo điện tử).

b) Mỗi thể loại có yêu cầu riêng về sử dụng ngôn ngữ. Ví dụ : ngôn ngữ bản tin, ngôn ngữ phỏng sự, ngôn ngữ tiểu phẩm,... đều có những quy ước khác nhau.

c) Tuy có nhiều thể loại và dạng như vậy, nhưng ngôn ngữ báo chí có một chức năng chung là cung cấp tin tức thời sự, phản ánh dư luận và ý kiến của quần chúng, đồng thời nêu lên quan điểm, chính kiến của tờ báo, nhằm thúc đẩy sự phát triển của xã hội.

Do phạm vi thông tin rộng rãi trên nhiều mặt hoạt động của xã hội, nên ngôn ngữ báo chí không bị giới hạn ở một lĩnh vực nào. Có thể nói nó bao gồm hầu hết các phạm vi sử dụng ngôn ngữ của xã hội.

GHI NHÓ

Ngôn ngữ báo chí là ngôn ngữ dùng để thông báo tin tức thời sự trong nước và quốc tế, phản ánh chính kiến của tờ báo và dư luận quần chúng, nhằm thúc đẩy sự tiến bộ của xã hội. Ngôn ngữ báo chí được sử dụng ở những thể loại tiêu biểu là bản tin, phỏng sự, tiểu phẩm,...

LUYỆN TẬP

1. Đọc một tờ báo và xác định những thể loại văn bản báo chí trên tờ báo đó.
2. Phân biệt hai thể loại báo chí : bản tin và phỏng sự.
3. Viết một tin ngắn phản ánh tình hình học tập ở lớp (chú ý những chi tiết cụ thể về thời gian, hoạt động, kết quả, số liệu,...).